

Huvudman

Lindesbergs kommun
kommun@lindesberg.se

Beslut

Datum 2026-06-09

Dnr SI 2025:5782

Sida 1 (29)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Fröviskolan 7–9 i Lindesbergs kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 11 november 2025

Beslutet i korthet

Skolinspektionens uppföljande tillsyn av Fröviskolan 7–9 visar att det finns brister i flera centrala delar av verksamheten som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen med utbildningen. Det handlar om brister avseende att elever fortsatt inte ges minst den garanterade undervisningstiden i samtliga ämnen. Det föreligger även brist avseende att elever som bedöms ha upprepad eller längre frånvaro inte har utretts, trots att det bedömts som behövt. Vidare handlar det om brister i arbetet med extra anpassningar samt med att anmäla och utreda elevers behov av särskilt stöd. Bristerna i arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd leder till att eleverna inte ges de anpassningar och det stöd som de är i behov av och har rätt till, vilket i förlängningen påverkar deras möjligheter att nå målen för utbildningen. Ovanstående brister identifierades redan vid beslut den 11 november 2025 och har pågått under en lång tid på skolenheten.

Skolinspektionen bedömer att de ovan påtalade bristerna allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen med utbildningen. Föreläggandet förenas därför med vite.

Vidare föreligger brist avseende att samtliga elever inte ges studiehandledning på modersmålet. Skolinspektionen förelägger därför huvudmannen att vidta åtgärder inom denna del. Det föreligger även brist i skolans arbete med mottagande och undervisning av nyanlända elever. Dock bedömer Skolinspektionen att det med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot att avstå från att ingripa i denna del.

Beslut

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Lindesbergs kommun att vid vite av 2 000 000 kronor senast **måndag den 30 november 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande garanterad undervisningstid, frånvaro, extra anpassningar och särskilt stöd (anmäla och utreda behovet av särskilt

stöd). De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Lindesbergs kommun inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vitet, därtill kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande vid vite gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. **Beslutet om föreläggande vid vite får enligt 28 kap. 2 § skollagen överklagas, se bilagan.**

Lindesbergs kommun ska vidta följande åtgärder

Garanterad undervisningstid

1. Se till att huvudmannens beslut om fördelning av undervisningstiden omfattar minst det antal undervisningstimmar i ämnet historia som anges i timplanen för grundskolan. Huvudmannens beslut ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (10 kap. 5 § skollagen och 9 kap. 3–4 §§ samt bilaga 1 skolförordningen [2011:185])
2. Se till att eleverna får minst den garanterade undervisningstiden i de samhällsorienterande ämnena i enlighet med timplanen för grundskolan, om inte avvikelser är beslutade genom beslut om anpassad studiegång, anpassad timplan, prioriterad timplan eller i enlighet med reglerna gällande skolans val. Av huvudmannens redovisning ska det framgå hur elevernas undervisningstid i respektive ämne har schemalagts. (3 kap. 12 och 12 h §§ samt 10 kap. 4–5 §§ skollagen och 9 kap. 3–4 a §§ samt bilaga 1 till skolförordningen)

Frånvaro

3. Rektorn ska, beträffande de elever som har upprepade eller längre frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte bedöms som obehövligt. Utredningarna ska genomföras oavsett om frånvaron är giltig eller ogiltig och ska genomföras i samråd med eleven, elevens vårdnadshavare samt elevhälsan. Rektorn ska dokumentera när frånvaroutredningar inletts och slutförts för respektive elev från och med den 10 juni 2026 till och med den 16 november 2026 och hur elevhälsan har varit involverad i respektive frånvaroutredning. Om utredning i vissa fall bedöms som obehövlig ska det av huvudmannens redovisning framgå skälen till detta. Dokumentation, inklusive fem färdigställda frånvaroutredningar, ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (7 kap. 19 a § skollagen)

Extra anpassningar

4. Se till att elever, vilka bedömts ha behov av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ges sådana anpassningar. Rektorn ska följa upp och dokumentera vilka elever som är i behov av extra anpassningar och att de ges de extra anpassningar som de behöver. Dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 5 § skollagen, Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar)

Särskilt stöd

5. Se till att alla elever som, trots extra anpassningar, befaras inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas anmäls till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att extra anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska dokumentera hur många anmälningar som inkommit under perioden den 10 juni 2026 till den 16 november 2026 och vilket datum anmälan gjorts för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 § skollagen)
6. Se till att det för varje anmälan om behov av särskilt stöd för en elev som inkommer till rektorn – eller som redan har inkommit men där utredning ännu inte har påbörjats – görs en utredning om elevens behov av särskilt stöd. Rektorn ska dokumentera hur många anmälningar som inkommit under perioden den 10 juni 2026 till och med den 16 november 2026, och vilket datum en utredning har startats för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 § skollagen)

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen Lindesbergs kommun att senast **måndag den 30 november 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärd avseende brist rörande studiehandledning på modersmålet. Den vidtagna åtgärden ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Lindesbergs kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Lindesbergs kommun ska vidta följande åtgärd**Studiehandledning på modersmålet**

7. Se till att de elever som bedöms vara i behov av studiehandledning på modersmålet i urdu ges sådant stöd. Detta innebär följande:
 - a. Att elever med identifierade behov av studiehandledning ges sådant stöd och att elevernas behov styr i vilken omfattning studiehandledning ges. (5 kap. 4 § skolförordningen)
 - b. Att nyanlända elever som har tagits emot inom skolväsendet i högstadiet i grundskolan och vars kunskaper har bedömts enligt 3 kap. 12 c § skollagen, ges studiehandledning om det inte i ett enskilt fall har bedömts uppenbart obehövt, och att elevernas behov styr i vilken omfattning studiehandledning ges. (3 kap. 12 i § skollagen).

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 3 skollagen från att ingripa mot Lindesbergs kommun avseende brister rörande mottagande och undervisning av nyanlända elever. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet i denna del.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (Dnr SI 2025:5782) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2025 genomfört en tillsyn av Fröviskolan 7–9 i Lindesbergs kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande garanterad undervisningstid, individuella studieplaner för nyanlända elever, frånvaro, extra anpassningar och särskilt stöd (anmäla och utreda behovet av särskilt stöd samt fatta beslut om att utarbeta eller inte utarbeta ett åtgärdsprogram).

Skolinspektionen beslutade den 11 november 2025 att förelägga Lindesbergs kommun att senast den 20 februari 2026 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande garanterad undervisningstid, individuella

studieplaner för nyanlända elever, frånvaro, extra anpassningar och särskilt stöd (anmäla och utreda behovet av särskilt stöd).

Lindesbergs kommun inkom den 19 februari 2026 med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och kompletterande uppgifter den 21 och 28 april 2026. Bland annat har Skolinspektionen genom kompletterande uppgifter tagit del av en tredje uppdaterad sammanställning över frånvaron i procent på individnivå för samtliga elever under perioden den 11 november 2025 till och med den 6 februari 2026. Skolinspektionen har genomfört ett uppföljande skolbesök på Fröviskolan 7–9 den 24–25 mars 2026. Skolinspektionen har genomfört intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat betygskataloger för höstterminen 2025 och individuella studieplaner för de tre nyanlända elever som tagits emot inom skolväsendet i högstadiet. Därtill har Skolinspektionen under skolbesöket mottagit en uppdaterad förteckning över vilka elever som anmälts till rektorn under perioden den 11 november 2025 till och med den 6 februari 2026, och för vilka av dessa elever en utredning om särskilt stöd har startats respektive avslutats. Vidare har det genomförts en digital intervju med representanter för huvudmannen, Lindesbergs kommun, den 30 mars 2026. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i denna uppföljning tagit ställning till om Lindesbergs kommun har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande vid vite

Garanterad undervisningstid

Skolinspektionens tidigare beslut

I beslutet den 11 november 2025 konstaterade Skolinspektionen att det fanns brister gällande att eleverna inte gavs minst den garanterade undervisningstiden i flera ämnen. Det framkom att den timplan som huvudmannen hade beslutat om för läsåret 2025/2026 inte överensstämde med den nationella timplanen för grundskolan avseende ämnena idrott och hälsa, musik, historia och slöjd. Därtill framkom att eleverna enligt granskade klasscheman inte gavs den garanterade undervisningstiden i ämnena hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, matematik, historia, samhällskunskap, slöjd, språkval samt svenska och svenska som andraspråk.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har till sin redovisning bifogat huvudmannens beslutade fördelning av undervisningstiden (huvudmannens timplan) som har uppdaterats under vårterminen 2026. Enligt huvudmannens timplan får eleverna i högstadiet undervisningstid enligt följande (den minsta garanterade undervisningstiden enligt timplanen i bilaga 1 till skolförordningen anges i parentes):

- idrott och hälsa: 282 timmar (280 timmar)
- musik: 81 timmar (80 timmar)
- historia: 90 timmar (100 timmar)
- slöjd: 141 timmar (140 timmar)

Av intervju med rektorn framgår att huvudmannens timplan är baserad på 178 läsårsdagar.

Vidare har huvudmannen till sin redovisning bifogat uppdaterade klasscheman för vårterminen 2026. Utifrån dessa har Skolinspektionen beräknat utlagd undervisningstid för årskurserna 7–9 i ämnena hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, matematik, musik, slöjd, de samhällsorienterade ämnena (SO), språkval samt svenska och svenska som andraspråk. Enligt Skolinspektionens beräkningar, som utgått från att skolenheten har 178 skoldagar per läsår, får eleverna undervisningstid enligt följande (den minsta garanterade undervisningstiden enligt skolförordningen anges i parentes):

- hem- och konsumentkunskap: 92 timmar (90 timmar)
- idrott och hälsa: 282 timmar (280 timmar)

- matematik: 403 timmar (400 timmar)
- musik: 81 timmar (80 timmar)
- slöjd: 142 timmar (140 timmar)
- SO: 356 timmar (405 timmar)
- språkval: 273 timmar (272 timmar)
- svenska och svenska som andraspråk: 291 timmar (290 timmar)

I huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder uppges att delar av undervisningen i SO-ämnena bedrivs under mentorstiden från och med vårterminen 2026. I intervju uppges huvudmannens representanter att skolan använder mentorstiden som skolans val där undervisningstid har tagits från andra ämnen till SO-ämnena och att detta upplägg har funnits sedan starten av vårterminen 2026. Rektorn uppges i intervju att skolenheten inte har skolans val, och att det inte sker någon undervisning i SO under mentorstiden. Hen uppges vidare att det inte har skett någon förändring av undervisningstiden i SO sedan Skolinspektionens förra besök och att hen är medveten om att det sammantaget i SO-ämnena saknas 49 timmar i årskurs 7–9 men att planen är att undervisning i SO ska ingå under mentorstiden under vårterminen 2026. Även av intervju med lärare framgår att det inte bedrivs någon undervisning i SO under mentorstiden.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår vilka ämnen undervisningen i grundskolan ska omfatta och att den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6 890 timmar (10 kap. 4 och 5 §§ skollagen).

Bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) finns i bilaga 1 till skolförordningen. Huvudmannen beslutar efter förslag av rektorn om fördelning mellan årskurserna av undervisningstiden. (9 kap. 3 och 4 §§ skolförordningen)

Av skolförordningen framgår att bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) finns i bilaga 1. Av bilaga 1 till skolförordningen framgår den minsta garanterade undervisningstiden i timmar per stadium och ämne. Huvudmannen beslutar efter förslag av rektorn om fördelning mellan årskurserna av undervisningstiden. (9 kap. 3–4 §§ skolförordningen och bilaga 1 till skolförordningen)

Av skolförordningen framgår bl.a. att i timplanen anges ett antal timmar som får användas för skolans val och att utrymmet för skolans val ska användas för undervisning i ett eller flera ämnen. Rektorn beslutar om hur utrymmet för skolans val ska användas. (9 kap. 9 § skolförordningen)

Av timplanen för grundskolan framgår den undervisningstid i timmar för varje ämne och stadium som en elev minst har rätt till. Enligt timplanen har en elev i högstadiet rätt till minst 90 timmar i ämnet hem- och

konsumt-kunskap, minst 280 timmar i ämnet idrott och hälsa, minst 400 timmar i ämnet matematik, minst 405 timmar i samhällsorienterande ämnen varav minst 100 timmar i ämnet historia och minst 90 timmar i ämnet samhällskunskap, minst 140 timmar i ämnet slöjd, minst 290 timmar i ämnet svenska eller svenska som andraspråk och minst 272 timmar i ämnet språkval. (Bilaga 1 till skolförordningen)

I 3 kap. 12 och 12 h §§ skollagen samt 9 kap. 4 a § skolförordningen finns bestämmelser om anpassad studiegång, anpassad timplan och prioriterad timplan.

I förarbetena anges att en viktig förutsättning för att eleverna ska kunna nå kunskapskraven är att de får de undervisningstimmar som anges i timplanen. Den minsta garanterade undervisningstiden i de olika ämnena har koppling till kursplanerna och de nationella proven. Avsikten med den stadieindelade timplanen är att uppnå en ökad likvärdighet mellan skolor. (prop. 2016/17:143, s. 17 och 19)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte vidtagit tillräckliga åtgärder avseende arbetet med att eleverna ska ges minst den garanterade undervisningstiden i samtliga ämnen. Huvudmannen har inte följt Skolinspektionens föreläggande från den 11 november 2025 i denna del.¹

Skolinspektionen bedömer att det fortsatt finns brister när det gäller att eleverna ska ges minst den garanterade undervisningstiden i samtliga ämnen. Av tillsynen framgår att den timplan som huvudmannen har uppdaterat från och med vårterminen 2026 inte överensstämmer med den nationella timplanen för grundskolan i ämnet historia. För eleverna i årskurs 7–9 är det fördelat 10 timmar mindre undervisningstid i ämnet historia än vad den nationella timplanen för grundskolan kräver. Tillsynen visar dock att huvudmannens timplan numera följer den nationella timplanen för grundskolan i ämnena idrott och hälsa, musik och slöjd.

Vidare framgår av tillsynen att eleverna i årskurs 7–9 i SO-ämnena sammantaget får 49 timmar mindre undervisningstid än vad den nationella timplanen för grundskolan kräver, vilket rektorn bekräftar att hen är medveten om. Av såväl intervjuer med lärare som rektorn framgår att ingen förändring av undervisningstiden i SO-ämnena hittills skett sedan Skolinspektionens förra beslut och att mentorstiden inte används till detta. Mot bakgrund av de samstämmiga uppgifterna från lärare och skolläring lämnar Skolinspektionen huvudmannens uppgifter om att undervisning i SO sker under mentorstiden utan avseende. Skolinspektionen vill i detta sammanhang också erinra huvudmannen om att skolans val regleras i

¹ P. 1–2 i föreläggandet inom området Eleverna ges minst garanterad undervisningstid.

skolförfattningarna och som huvudregel ska utgöra undervisning i ett eller flera ämnen samt att rektorn beslutar hur utrymmet för skolans val används. Utrymmet för skolans val kan således inte användas till mentorstid.

Skolinspektionen bedömer att eleverna numera ges sin garanterade undervisningstid i ämnena hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, matematik, musik, slöjd, språkval samt svenska och svenska som andraspråk.

Skolinspektionen bedömer sammanfattningsvis att skolenheten fortfarande inte lever upp till författningarnas krav när det gäller att eleverna ska ges minst den garanterade undervisningstiden i SO-ämnena. Skolinspektionen konstaterade redan vid beslut den 11 november 2025 att det fanns brister avseende den garanterade undervisningstiden i ämnena historia och samhällskunskap. Att bristen avseende undervisningstiden i historia fortfarande kvarstår, samt att det har tillkommit brister gällande den garanterade undervisningstiden för SO-ämnena sammantaget, trots ett tidigare föreläggande, är allvarligt. Att eleverna fortsatt inte får sin garanterade undervisningstid i samtliga ämnen innebär att eleverna inte får sin rätt till utbildning tillgodosedd, vilket i sin tur leder till att eleverna får sämre förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Frånvaro

Skolinspektionens tidigare beslut

I beslutet den 11 november 2025 konstaterade Skolinspektionen brister i skolans frånvaroarbeta. Det framkom av tillsynen att skolan inte hade startat en frånvaroutredning för samtliga elever som bedömts ha upprepad eller längre frånvaro, trots att det på skolan hade bedömts som behövligt.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Representanter för huvudmannen uppger i intervju att elevernas frånvaro på Fröviskolan 7–9 totalt sett är oroväckande, och att det som görs på skolan i nuläget avseende elevernas frånvaro inte är tillräckligt. Enligt elevhälsan har eleverna på skolan i snitt en total frånvaro på 15 procent, och enligt lärare är det ungefär 60 procent av alla elever i årskurs 9 som skolan bedömer har upprepad eller längre frånvaro.

Av intervjuer med lärare och rektorn framgår att skolan bedömer att en elev har upprepad eller längre frånvaro om frånvaron uppgår till tio procent eller mer. Enligt elevhälsan bedömer skolan att en elev har upprepad eller längre frånvaro när frånvaron är mellan sex och 14 procent, och de undersöker även mönster i elevers frånvaro. Skolans frånvarorutin

har flera steg, där steg tre anges vara när en frånvaroutredning inleds. Lärare uppger att mentorerna i steg 1 tar en kontakt med hemmet, och att det då sker samråd med elev och vårdnadshavare. Elev och vårdnadshavare kallas till ett möte i det fall att frånvaron fortsätter under ytterligare en fyraveckorsperiod, vilket utgör steg 2 i rutinen. I intervjun med elevhälsan framkommer att mötet som mentorn genomför med elev och vårdnadshavare i steg 2 är ett allvarssamtal där åtgärder kopplade till framför allt elevens vardagsrutiner diskuteras. Enligt elevhälsan dokumenterar mentorn samtalet hem till vårdnadshavare i steg 1 samt de åtgärder som vidtas i steg 2, och i det fall att mentorn fortsatt ser en frånvaroproblematik ska dokumentationen skickas vidare till elevhälsan. Rektorn uppger i intervju att arbetet med att utreda elevers frånvaro inte har dokumenterats tillräckligt, varför det blir svårt att följa vad som har gjorts för olika elever. Vidare framgår av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn att en frånvaroutredning inleds i steg 3 när elevhälsans kompetenser involveras. I intervju med elevhälsan framkommer att det är skolans socialpedagog, kurator eller skolpsykolog som genomför frånvaroutredningar. Enligt elevhälsan anses ibland de åtgärder som vidtas av mentorerna i steg 2 vara tillräckliga, varför ingen frånvaroutredning inleds. Det finns därför elever där det görs ett arbete utifrån en upprepad eller längre frånvaro som mentorn och vårdnadshavare är involverade i men där elevhälsan inte är involverade, eftersom det inte har inletts en frånvaroutredning för eleven. Huvudmannens representanter uppger att det är en bedömningsfråga vad som anses vara en frånvaroutredning eller inte.

Huvudmannen har i samband med begärd komplettering inkommit med en uppdaterad sammanställning över frånvaron i procent på individnivå för samtliga elever under perioden den 11 november 2025 till och med den 6 februari 2026. Av sammanställningen framgår vilka elever som skolan bedömer har upprepad eller längre frånvaro, om en frånvaroutredning har inletts eller inte, om skolan bedömt det som obehövt att inleda en frånvaroutredning och i så fall skälen till det. Av sammanställningen framgår följande: Skolan bedömer att 142 av totalt 244 elever har upprepad eller längre frånvaro under redovisningsperioden. Av olika anledningar går det inte att utläsa vilka bedömningar som gjorts och huruvida utredning har inletts för samtliga dessa 142 elever. Följande kan dock utläsas av sammanställningen. För ungefär 30 elever framgår att skolan har inlett eller genomfört en frånvaroutredning före, under eller efter redovisningsperioden. För ytterligare ett 30-tal elever framgår att skolan bedömer att eleverna har upprepad eller längre frånvaro men att en frånvaroutredning inte har inletts, trots att det bedömts som behövt. Som en del av tillsynen under hösten 2025 tog Skolinspektionen även del av skolans frånvarostatistik i procent på individnivå för samtliga elever för läsåret 2024/25. Av frånvarostatistiken framgår att 18 av dessa cirka 30

elever redan under läsåret 2024/25 hade en frånvaro mellan 10 och 43 procent.² För cirka 70 elever har det bedömts som obehövt att inleda en frånvaroutredning, se vidare nedan på s. 11.

Av intervjuer med elevhälsan och lärare framgår att det saknas förutsättningar på skolenheten för att genomföra frånvaroutredningar för alla elever med upprepad eller längre frånvaro. Elevhälsan uppger att arbetsbördan inte skulle vara rimlig om de skulle arbeta utifrån skolans rutin eftersom det är så pass många elever som skolan bedömer har upprepad eller längre frånvaro. Anledningen är mängden ärenden med elever med hög frånvaro och låg måluppfyllelse. Elevhälsan uppger att de tagit upp detta med rektorn och huvudmannen vid ett flertal tillfällen. Lärare uppger att när de anmäler till elevhälsan att en frånvaroutredning behöver inledas, det vill säga i steg 3 enligt skolans frånvarorutin, kan det ta ett år innan en sådan startas och att det då gått så lång tid att de får göra om steg 2. Anledningen är enligt lärarna att elevhälsan inte hinner inleda frånvaroutredningar för samtliga elever, varför fokus blir på de elever som exempelvis har 60 procent frånvaro snarare än de som har 10 procent frånvaro. Lärarna uppger att det leder till att det tar för lång tid innan åtgärder för att minska en elevs frånvaro sätts in, eller att inga åtgärder sätts in alls. Att elevhälsan inte hinner inleda frånvaroutredningar bekräftas även av representanterna för huvudmannen. Enligt representanterna för huvudmannen har huvudmannen tillsatt vissa resurser till skolan, som exempelvis att skolkuratorns tjänst har utökats med 20 procent samt att en socialpedagog som del av sin tjänst arbetar specifikt med frånvaroutredningar.

Elevhälsan och rektorn uppger att skolan kan bedöma det som obehövt att inleda en frånvaroutredning om exempelvis frånvaron beror på sjukdom eller ledigheter. Enligt rektorn är det mentorerna som bedömer om det är obehövt att inleda en frånvaroutredning, och mentorerna har regelbundna avstämningar med elevhälsan som ställer frågor kring orsakerna till elevers frånvaro. Av den uppdaterade sammanställningen över frånvaron i procent på individnivå för samtliga elever under perioden den 11 november 2025 till och med den 6 februari 2026 framgår följande: För cirka 70 av totalt 142 elever som skolan bedömer har upprepad eller längre frånvaro, har det bedömts som obehövt att inleda en frånvaroutredning av olika skäl. För flera elever har det som skäl angetts att "frånvaron bedöms vara avgränsad och utan oro". Utifrån frånvarostatistik för läsåret 2024/25 framgår att flera av dessa elever hade en total frånvaro mellan cirka 11 och 25 procent under läsåret. Rektorn uppger att det säkert finns elever där det bedömts obehövt att inleda en frånvaroutredning

² 23 av cirka 30 elever gick i årskurs 7–8 under läsåret 2024/25.

men där en frånvaroutredning trots allt hade varit behövlig att inleda för eleven.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om en elev har upprepad eller längre frånvaro från den verksamhet som avses i 17 § ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. (7 kap. 19 a § skollagen)

Av skollagen framgår vidare att huvudmannen ska se till att eleverna i huvudmannens grundskola fullgör sin skolgång. (7 kap. 22 § skollagen)

Av förarbetena till skollagen framgår att arbetet kring att upptäcka och agera tidigt för att motverka frånvaro hos elever är en av de mest grundläggande åtgärderna som skolan och samhället kan vidta för att fånga upp elever som riskerar att inte nå kunskapskraven och gå miste om den utbildning som de har rätt till. Vidare framgår exempel när det kan anses obehövligt att genomföra en frånvaroutredning, till exempel vid redan beviljad ledighet, om en elev vid något enstaka tillfälle är frånvarande på grund av sjukdom, eller om rektorn redan har kännedom om att eleven har återkommande behov av vårdbesök. Hur omfattande en utredning av frånvaro behöver vara måste avgöras i det enskilda fallet, och det kan i vissa fall räcka med en enklare utredning. Ett exempel på det kan vara att vid en längre sjukfrånvaro begära ett läkarintyg. I andra fall kan det behöva utredas om elevens frånvaro beror på en för eleven otillfredsställande lärandemiljö, till exempel bristande bemötande eller behov av särskilt stöd. Det framgår också att fokus vid utredningen bör vara på att kartlägga orsakerna till frånvaron och att kartläggningen utgör ett underlag för att sätta in åtgärder som gör att eleven kan bryta ett negativt frånvaromönster. Det anges också att det är av största vikt att resultatet av en utredning av upprepad eller längre frånvaro ska utmynna i sådana åtgärder som behövs för att komma till rätta med elevens frånvaro. Det förutsätts i förarbetena att frånvaroutredningen och arbetet med frånvaron dokumenteras. (prop. 2017/18:182, s. 56 samt s. 59–62)

Av förarbetena till skollagen framgår därutöver att det i en frånvaroutredning är viktigt att samråd sker med elevhälsan. Detta för att tillvarata den kompetens och kunskap som elevhälsan kan bidra med när det kommer till att utreda orsakerna till en elevs frånvaro. (prop. 2017/18:182 s. 58–59)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte vidtagit tillräckliga åtgärder avseende arbetet med att utreda elevers upprepade eller längre frånvaro. Huvudmannen har inte följt Skolinspektionens föreläggande från den 11 november 2025 i denna del.³

Skolinspektionen bedömer att det fortsatt finns allvarliga brister i skolans arbete med att utreda elevers upprepade eller längre frånvaro. Av tillsynen framgår att det fortsatt finns ett stort antal elever där en frånvaroutredning inte har inletts. Skolan har inte startat en frånvaroutredning för cirka 30 elever som bedömts ha upprepade eller längre frånvaro, trots att en sådan utredning bedömts vara behövlig. Skolinspektionen bedömer det som särskilt allvarligt då majoriteten av dessa elever har haft upprepade eller längre frånvaro under hela läsåret 2024/25 och fortsättningsvis under vårterminen 2026.

Skolinspektionens utredning visar att skolans tre första steg i frånvarorutinen medför oklarheter för såväl personalen som för rektorn. Detta leder till otydlighet avseende när en frånvaroutredning ska inledas, när en sådan har inletts samt avseende vilka som är delaktiga och när i arbetet med elevers frånvaro. Det är även utrett att det saknas förutsättningar i form av tid för elevhälsan att involveras i frånvaroutredningar i den omfattning som behövs då det är ett för stort antal ärenden, något huvudmannen är medveten om. Det kan vidare konstateras att cirka 60 procent av eleverna på skolenheten har bedömts ha upprepade eller längre frånvaro, och för cirka hälften av dem har skolan bedömt att det är obehövligt att utreda frånvaron. Till detta kan läggas att rektorn har uppgett att det säkert finns elever där en frånvaroutredning har bedömts som obehövlig men där en frånvaroutredning trots allt borde ha inletts. Skolinspektionen vill därför betona att syftet med en frånvaroutredning är att den ska utmynna i sådana åtgärder som behövs för att komma till rätta med elevens frånvaro. Det är av stor vikt att arbetet organiseras på ett sätt som skapar förutsättningar för detta då tidig upptäckt och tidiga insatser vid frånvaro krävs för att hantera frånvaro framgångsrikt. Det finns dock inga krav på att en utredning genomförs på exakt samma sätt för alla elever, utan utredningens omfattning får anpassas till förhållandena i det enskilda fallet.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att verksamheten fortfarande inte lever upp till författningarnas krav när det gäller arbetet med att utreda frånvaron för elever med upprepade eller längre frånvaro. Att elevers frånvaro skyndsamt utreds är en grundförutsättning för att adekvata åtgärder ska kunna sättas in för att bryta frånvaron och få eleven

³ Del av p. 8 i föreläggandet inom området Utredning av frånvaro.

att närvara i skolan. Att detta område brister trots Skolinspektionens tidigare föreläggande på området är allvarligt. Även den omständigheten att det rör sig om ett stort antal elever vars frånvaro inte utretts gör att bristen bedöms som allvarlig.

Avslutningsvis bedömer Skolinspektionen att de frånvaroutredningar som har genomförts, har genomförts i samråd med elev och vårdnadshavare. Huvudmannen har därmed följt Skolinspektionens föreläggande i denna del.⁴

Extra anpassningar

Skolinspektionens tidigare beslut

I beslutet den 11 november 2025 konstaterade Skolinspektionen att det fanns brister i skolans arbete kopplat till extra anpassningar. Det framkom att det på skolan fanns många elever i behov av extra anpassningar, och att flera elever inte gavs de extra anpassningar som de var i behov av inom ramen för den ordinarie undervisningen. I tillsynen framkom att lärarna saknade förutsättningar att hinna ge extra anpassningar till samtliga elever som var i behov av det.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av samtliga intervjuer framgår att alla elever som har behov av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen inte ges sådana anpassningar. Lärare uppger att det är ungefär åtta av 18 elever i respektive klass som är i behov av extra anpassningar. Enligt lärare hinner de inte ge eleverna de extra anpassningar som eleverna är i behov av när flera elever ska ges tidskrävande extra anpassningar. Exempel på sådan är muntliga kompletteringar eller prov eller extra anpassningar som innebär att läraren behöver hämta och ta med olika material. Vidare uppger lärare att det inte är möjligt för lärare att ge elever extra anpassningar i praktiska moment i ämnet idrott och hälsa. Även rektorn uppger i intervju att lärare inte alltid hinner ge extra anpassningar som exempelvis muntliga prov eller genomgångar med enskilda elever, men att lärare ibland kan ge dessa extra anpassningar vid ett senare tillfälle. Elevhälsan uppger att lärarna saknar förutsättningar att arbeta med extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Enligt representanter för huvudmannen finns det olika orsaker till att elever inte ges extra anpassningar: skolan kan inte erbjuda elever extra anpassningar på grund av elevens höga frånvaro, att lärare är av uppfattningen att elever är i behov av annat stöd än det som

⁴ Del av p. 8 i föreläggandet inom området Utredning av frånvaro.

läraren kan tillgodose inom ramen för den ordinarie undervisningen, eller att lärare inte hinner ge de extra anpassningar som eleverna är i behov av.

Huvudmannen har till sin redovisning bifogat ett dokument som innehåller en översikt över vilka elever som är i behov av extra anpassningar, vilka extra anpassningar eleverna är i behov av och vilka extra anpassningar som har prövats. Av dokumentet framgår att totalt 93 elever är i behov av extra anpassningar.

Huvudmannens representanter uppger i intervju att arbetet med extra anpassningar och en tillgänglig lärmiljö har varit ett utvecklingsarbete på Fröviskolan 7–9 sedan flera år tillbaka.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt. (3 kap. 5 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte vidtagit tillräckliga åtgärder i arbetet med extra anpassningar. Huvudmannen har inte följt Skolinspektionens föreläggande från den 11 november 2025 i denna del.⁵

Skolinspektionen bedömer att skolenheten fortsatt brister i att ge extra anpassningar till samtliga elever som bedömts vara i behov av sådana anpassningar. Tillsynen visar att inte alla elever som har angivna extra anpassningar ges de anpassningar som de är i behov av fullt ut på grund av bristande förutsättningar för lärarna i detta arbete. Det handlar i huvudsak om att lärare saknar förutsättningar i form av tid för att hinna ge samtliga elever de extra anpassningar som de är i behov av och har rätt till enligt skollagen. Att rektorn ger uttryck för att vissa elever ibland kan ges extra anpassningar av lärare vid ett senare tillfälle, föranleder inte någon annan bedömning av Skolinspektionen. Detta då extra anpassningar syftar till att läraren ska kunna ge eleven de extra anpassningar som är anpassade efter elevens behov inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Skolinspektionen bedömer sammanfattningsvis att skolenheten fortfarande inte lever upp till författningarnas krav när det gäller att samtliga elever ska

⁵ P. 3 i föreläggandet inom området Extra anpassningar och särskilt stöd.

ges de extra anpassningar som de är i behov av inom ramen för den ordinarie undervisningen. Skolinspektionen konstaterade redan vid beslut den 11 november 2025 att det fanns brister i skolans arbete med extra anpassningar. Att brister inom detta område fortfarande kvarstår trots ett tidigare föreläggande är allvarligt. Att samtliga elever fortfarande inte ges de extra anpassningar som de är i behov av innebär att elever inte får det stöd som de har rätt till, vilket på sikt riskerar att påverka elevernas förutsättningar att nå godkända betyg och bli behöriga till gymnasieskolans nationella program.

Särskilt stöd

Skolinspektionens tidigare beslut

I beslutet den 11 november 2025 konstaterade Skolinspektionen att det fanns brister i skolans arbete med att anmäla och utreda elevers behov av särskilt stöd. Bland annat framkom att det fanns flera elever som lärare befarade inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst skulle uppfyllas, trots extra anpassningar, men som trots detta inte anmälts till rektorn för behov av utredning av särskilt stöd. Det framkom även att det var ottydligt för lärarna till vem och när de skulle göra en sådan anmälan.

Vidare framkom att det för flera elever som hade anmälts till rektorn inte startades en utredning för behov av särskilt stöd. Bland annat framkom att det på skolan på grund av brist på tid och resurser fick göras prioriteringar för vilka elever det skulle startas en utredning om behov av särskilt stöd. Vidare framkom att en anmälan till rektorn inte alltid ledde till att en utredning om behov av särskilt stöd startades, utan att lärarna i stället uppmanades att fortsätta arbeta med extra anpassningar.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Anmälan till rektorn

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn tillsammans med skolans specialpedagog vid minst ett tillfälle före den 11 december 2025 informerat skolans personal om hur och när de ska anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av utredning av särskilt stöd. Rektorn uppger i intervju att det också har tagits fram en blankett som ska användas vid anmälan till rektorn om behov av utredning av särskilt stöd. Av intervjuer med lärare, rektorn och representanter för huvudmannen framgår dock att det är ottydligt för lärare vem som ska anmäla till rektorn när de befarar att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots extra anpassningar. I intervju med lärare framkommer att det är ottydligt om det är mentorn eller undervisande lärare i olika ämnen som ska göra en anmälan till rektorn. Rektorn uppger att enskilda lärare i

ett specifikt ämne ska göra en anmälan till rektorn via blanketten, men säger också att det är elevens mentor som förväntas göra anmälan eftersom mentorn har överblick över elevens samlade måloppfyllelse i olika ämnen. Rektorn uppger vidare att det blir otydligt vem som ska anmäla och att otydligheten riskerar att leda till att enskilda lärares bedömningar i olika ämnen inte leder till en anmälan. Enligt representanter för huvudmannen har skolan inte förstått vem som ska göra en anmälan till rektorn.

Skolinspektionen har i samband med uppföljningsbesöket tagit del av en uppdaterad förteckning över vilka elever som under perioden den 11 november 2025 till och med den 6 februari 2026 har anmälts till rektorn för behov av utredning av särskilt stöd. Av förteckningen framgår att 27 elever har anmälts för behov av utredning av särskilt stöd. Av intervju med lärare framgår dock att det finns många fler elever på Fröviskolan 7–9 som borde ha anmälts till rektorn men som inte finns med på förteckningen över anmälda elever. Lärare uppger att det sammantaget finns minst fem elever i varje klass som borde ha anmälts till rektorn men som inte finns med på förteckningen. Elevhälsan uppger att de inte delar bilden av att det finns minst fem elever i varje klass som borde anmälas. Elevhälsan uppger dock också att när lärare delgett mentorn sin bedömning avseende en elevs behov av utredning kopplat till särskilt stöd leder det inte alltid till att en anmälan görs till rektorn och att "det är få som anmäler till rektorn över lag". Rektorn uppger att hen inte har kännedom om varför elever som lärare bedömt är i behov av utredning av särskilt stöd inte har anmälts till rektorn. Rektorn uppger vidare att de anmälningar som inkommit under redovisningsperioden har skickats in av elevernas mentorer.

Skolinspektionen har, efter granskning av betygs kataloger för höstterminen 2025, slumpvis valt ut nio elever som har fått betyget F i flera ämnen och som inte finns med på rektorns förteckning över elever som anmälts till rektorn för behov av särskilt stöd. Lärare bekräftar att en anmälan till rektorn om behov av utredning av särskilt stöd inte har gjorts för sex av dessa elever, trots att behov av utredning om särskilt stöd föreligger. För två elever uppger lärare att problematiken snarare handlar om hög frånvaro. För ytterligare en elev uppger lärare att eleven sedan länge är anmäld till rektorn. Av intervjuer med elevhälsan och rektorn bekräftas att en anmälan till rektorn inte har gjorts för fem elever, trots att behov av utredning om särskilt stöd föreligger. För en av de elever, där lärare uppgett att problematiken avser frånvaro, uppger elevhälsan att en utredning om särskilt stöd är pågående men att det inte inkommit en anmälan till rektorn. För den andra eleven, där lärare uppgett att problematiken avser frånvaro, uppger rektorn att en anmälan till rektorn inte inkommit men att en frånvaroutredning har inletts.

Utredning om behov av särskilt stöd

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att det finns elever på skolenheten för vilka det inte har startats en utredning av elevernas behov av särskilt stöd, trots att eleverna anmälts till rektorn. I intervju med lärare framkommer exempelvis att om en lärare har bedömt att extra anpassningar inte är tillräckliga för eleven, men de extra anpassningarna inte formellt har utvärderats, startas ingen utredning om behov av särskilt stöd. I stället skickas ärendet tillbaka till den som har gjort anmälan till rektorn. Enligt lärare behöver de enligt skolans uppdaterade rutin för extra anpassningar och särskilt stöd först testa extra anpassningar i olika omgångar innan de får gå vidare och göra en anmälan till rektorn, trots att de bedömt att extra anpassningar inte är tillräckliga. Elevhälsan uppger att för vissa av de elever som lärare har anmält till rektorn har lärare uttryckt att de inom ramen för den ordinarie undervisningen inte har hunnit ge eleverna de extra anpassningar som de är i behov av, och för vissa elever har inga extra anpassningar prövats alls sedan tidigare. Enligt elevhälsan startas inte en utredning om särskilt stöd i dessa fall.

Vidare uppger rektorn att det förekommer att en anmälan till rektorn skickas tillbaka till mentorn då rektorn och elevhälsan bedömer att en frånvaroutredning behöver inledas först. Enligt rektorn handlar det om elever som har så pass hög frånvaro att deras eventuella behov av särskilt stöd inte går att utreda. Av inkommen uppdaterad förteckning över vilka elever som har anmälts till rektorn för behov av utredning av särskilt stöd, och för vilka en utredning har startats respektive avslutats framgår följande: för fyra elever där en anmälan till rektorn har inkommit framgår "frånvaro" under rubriken huruvida en utredning om behov av särskilt stöd har startats för eleven.

Av den uppdaterade förteckningen över vilka elever som anmälts till rektorn, och för vilka en utredning har startats respektive avslutats framgår även att en utredning planeras att startas för åtta elever. Enligt elevhälsan är det en kö för de elever där skolan behöver starta en utredning avseende behov av särskilt stöd och att det förekommer att det tar cirka två månader att starta en utredning efter det att en anmälan till rektorn har inkommit. Rektorn bekräftar i intervju att elevhälsan inte hinner starta en utredning om behov av särskilt stöd för samtliga elever där en anmälan till rektorn har inkommit. Av intervju med representanter för huvudmannen framkommer att huvudmannen har kännedom om att skolan inte hinner starta utredningar och att det finns ett större behov än vad skolan har resurser för. Huvudmannen har inte hittills tillsatt några ytterligare resurser för att skolan ska hinna i kapp med utredningsarbetet, men uppger i synpunkter på tjänsteanteckningen att frågan om resurser på skolan numera har lyfts till nämnden i Lindesbergs kommun.

Rättslig reglering

Anmälan till rektorn

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga (3 kap. 7 § skollagen).

Av förarbeten till skollagen framgår att alla som arbetar i skolan har ett ansvar för att uppmärksamma de elever som behöver särskilda stödåtgärder och att föra detta vidare till rektorn. Anmälningsskyldigheten kan i det enskilda fallet gälla en lärare, personal inom elevhälsan eller annan skolpersonal. Om en elevs stödbehov uppmärksammas av en lärare inom ramen för den undervisning som läraren ansvarar för, är läraren skyldig att anmäla detta till rektorn. En anmälan utlöser en utredningsskyldighet. (Prop. 2009/10:165 s. 664)

Utredning om behov av särskilt stöd

Av skollagen framgår att rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Av skollagen framgår vidare att samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd (3 kap. 7 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Anmälan till rektorn

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen genom skolledningen och specialpedagog vidtagit tillräckliga åtgärder för att informera samtlig skolpersonal om skollagens bestämmelser när personal ska anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Skolinspektionens föreläggande från den 11 november 2025 får således anses ha följts i denna del.⁶

Skolinspektionen bedömer dock att det fortfarande finns brister i arbetet med att anmäla elevers behov av särskilt stöd till rektorn. I detta avseende bedömer Skolinspektionen att föreläggandet från den 11 november 2025

⁶ P. 4 i föreläggande inom området Extra anpassningar och särskilt stöd.

inte har följts.⁷ Tillsynen visar att det finns flera elever som befaras inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots extra anpassningar, men som inte anmälts till rektorn för utredning om behov av särskilt stöd. Det är fortfarande otydligt för personalen vem som ska anmäla utredningsbehov till rektorn och såväl lärare som rektorn och elevhälsan är av uppfattningen att elevers eventuella stödbehov inte anmäls i lagstadgad omfattning.

Utredning om behov av särskilt stöd

Vidare bedömer Skolinspektionen att det fortfarande finns brister i skolans arbete att utreda elevers behov av särskilt stöd. Rektorn har inte sett till att alla elever, som anmälts vara i behov av utredning av särskilt stöd, har utretts. Skolinspektionens föreläggande från den 11 november 2025 har således inte följts i denna del.⁸

Tillsynen visar att en utredning av en elevs behov av särskilt stöd inte alltid startas efter att en anmälan till rektorn har gjorts. Det förekommer exempelvis att lärare efter att de gjort en anmälan till rektorn uppmanas att fortsätta med extra anpassningar trots att läraren bedömt att sådana anpassningar inte är tillräckliga. Enligt skollagen ska rektorn se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds för varje elev som rektorn mottar en anmälan om behov av särskilt stöd för. Det är inte valbart att starta en sådan utredning. Tillsynen visar vidare att det finns en kö med elever som anmälts för behov av utredning om särskilt stöd för vilka det inte startats någon sådan utredning eftersom elevhälsan inte hinner med.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionen bedömer sammanfattningsvis att verksamheten fortsatt inte lever upp till författningarnas krav när det gäller att anmäla och utreda elevers behov av särskilt stöd. Såväl otydligheter i arbetssätt som bristande resurser anges av skollagen, personal och huvudmannen som bidragande orsaker till bristerna. Det är enligt Skolinspektionens uppfattning anmärkningsvärt, då dessa omständigheter var kända av huvudmannen redan vid beslutet den 11 november 2025. Om anmälan till rektorn inte görs trots att förutsättningarna för en anmälan om behov av särskilt stöd är uppfyllda, riskerar eleven att bli utan det särskilda stöd som eleven kan ha behov av och rätt till enligt skollagen. Detsamma gäller om elevers eventuella behov av särskilt stöd inte utreds. Att skolenheten inte arbetar med stödprocessen i enlighet med författningarnas krav påverkar elevernas möjlighet att nå målen med utbildningen och dessa brister har dessutom pågått under en längre tid. Det är ett omfattande antal elever som inte anmälts till rektorn och som därefter inte utretts för behov av särskilt stöd.

⁷ P. 5 i föreläggandet inom området Extra anpassningar och särskilt stöd.

⁸ P. 6 i föreläggandet inom området Extra anpassningar och särskilt stöd.

Mot den bakgrunden bedömer Skolinspektionen bristerna i skolans arbete med särskilt stöd som allvarliga.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. (26 kap. 10 § skollagen)

Ett föreläggande ska förenas med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt (26 kap. 27 § skollagen). Eftersom Lindesbergs kommuns verksamhet vid Fröviskolan 7–9 inte uppfyller de krav som följer av föreskrifter som gäller för verksamheten finns det skäl att förelägga Lindesbergs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att uppfylla författningarnas krav.

Skolinspektionen bedömer att bristerna allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen. Denna bedömning görs mot bakgrund av att bristerna avseende garanterad undervisningstid, frånvaro, extra anpassningar och särskilt stöd (anmäla och utreda behovet av särskilt stöd) var för sig är allvarliga och att de pågått under en längre tid på skolenheten.

Bristerna gällande att eleverna inte ges minst garanterad undervisningstid sammantaget i SO-ämnena innebär att eleverna inte får sin rätt till utbildning tillgodosedd, och eleverna på Fröviskolan 7–9 ges sämre förutsättningar än andra elever i riket att nå målen för utbildningen. Därutöver innebär bristerna avseende att utreda elevers upprepade eller längre frånvaro en överhängande risk att elevernas rätt till utbildning allvarligt rubbas. Att frånvaroutredningar inte startas riskerar att leda till att elevers frånvaro blir långvarig och att elever inte ges förutsättningar att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, och går miste om den utbildning som de har rätt till. Därtill leder uteblivna frånvaroutredningar till att det saknas underlag för att vidta konkreta åtgärder för att komma till rätta med elevers frånvaro. Att det dessutom rör sig om minst ett 30-tal elever som skolan inte inlett en frånvaroutredning för, trots att eleverna haft upprepad eller längre frånvaro under hela läsåret 2024/25 och fortsättningsvis under vårterminen 2026, är allvarligt. Därtill innebär bristerna avseende extra anpassningar och särskilt stöd (anmäla och utreda behovet av särskilt stöd) att eleverna inte ges de anpassningar och det stöd som de är i behov av och har rätt till enligt skollagen, vilket i förlängningen påverkar elevernas möjligheter att nå behörighet till ett nationellt gymnasieprogram. Avseende särskilt stöd är det särskilt allvarligt att det rör sig om ett omfattande antal elever som inte anmälts till rektorn och som

inte utretts för behov av särskilt stöd. De brister som fortsatt föreligger inom ovan nämnda delar har pågått under lång tid och påverkar både var för sig och tillsammans elevernas möjligheter att nå målen för utbildningen. Skolinspektionen gör därmed sammantaget bedömningen att elevernas förutsättningar att nå målen för utbildningen allvarligt försvåras. Det har inte framkommit något särskilt skäl som gör vitet obehövligt. Föreläggandet ska därför förenas med vite.

Ett vitesbelopp ska enligt 3 § viteslagen (1985:206) fastställas till ett belopp som med hänsyn till vad som är känt om adressatens ekonomiska förhållanden och till omständigheterna i övrigt kan antas förmå honom att följa det föreläggande som är förenat med vitet. Med hänsyn till huvudmannens ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt bedömer Skolinspektionen att vitesbeloppet ska bestämmas till 2 000 000 kronor.

Föreläggande

Studiehandledning på modersmålet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med lärare framgår att det finns åtminstone två nyanlända elever som har tagits emot inom skolväsendet i högstadiet samt ytterligare fyra elever som är i behov av studiehandledning på modersmålet urdu, men som inte ges sådant stöd. Enligt lärare gavs dessa elever till viss del studiehandledning på modersmålet urdu under föregående läsår, men lärare bedömde att stödet som då gavs inte var tillräckligt. Lärare uppger också att stödet sedan togs bort i samband med att studiehandledaren slutade på skolan. Vidare uppger lärare att de har efterfrågat studiehandledning på modersmålet urdu i tillräcklig omfattning för eleverna under flera års tid utan att någon förändring har skett. I intervjuer med rektorn och representanter för huvudmannen framgår att de har kännedom om att det finns totalt sex elever som är i behov av studiehandledning på modersmålet urdu men som inte ges sådant stöd. Enligt rektorn har behovet av studiehandledare anmälts av en tidigare rektor till modersmålsenheten i Lindesbergs kommun. Av kompletterande information från huvudmannen framgår att den tidigare studiehandledaren avslutade sin tjänst i juni 2025. Eleverna har sedan dess getts stöd genom undervisning och handledning på svenska och engelska av skolans lärare i ämnet svenska som andraspråk. En rekrytering av studiehandledare på modersmålet urdu pågår eftersom behovet fortsatt kvarstår. Huvudmannen har bifogat en annons för studiehandledare på modersmålet urdu som publicerats efter Skolinspektionens besök.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att en nyanländ elev, som har tagits emot inom skolväsendet i högstadiet i grundskolan och vars kunskaper har bedömts enligt 12 c §, ska få studiehandledning på modersmålet om det inte är uppenbart obehövt. Studiehandledningen ska syfta till att ge eleven förutsättningar att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Studiehandledningen får ges på elevens starkaste skolspråk, om det är ett annat än modersmålet. (3 kap. 12 i § skollagen)

Av skolförordningen framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. Studiehandledning får ges i interaktiv form med informations- och kommunikationsteknik där eleven och studiehandledaren är åtskilda i rum men inte i tid, om det inte finns någon lämplig person inom skolenheten som kan ge studiehandledning och huvudmannen trots upprepade ansträngningar inte har lyckats anställa en sådan. (5 kap. 4 § skolförordningen)

I förarbetena till 3 kap. 12 i § skollagen, prop. 2017/18:194, anges bland annat att bestämmelsen innebär att nyanlända elever som har påbörjat sin utbildning i Sverige i högstadiet förutsätts ha ett behov av studiehandledning. Enbart i de fall det är uppenbart obehövt kan man avstå från att ge sådan studiehandledning. Det kan till exempel anses uppenbart obehövt med studiehandledning på modersmålet om eleven redan har så goda kunskaper i svenska att hen når de kunskapskrav som minst ska uppnås (*numera uppfyller det betygskriterier som minst ska uppfyllas*) i varje ämne utan stödinsatser. (s. 92 f) Vidare anges att studiehandledningen ska syfta till att ge eleven förutsättningar att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Elevens behov ska styra i vilken omfattning handledning ges och hur den utformas. I annat fall finns risk för att erbjudandet blir schabloniserat och baseras mer på skolhuvudmannens förutsättningar än på elevens behov. (s. 38 f)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med studiehandledning på modersmålet. Tillsynen visar att det finns åtminstone sex elever som är i behov av studiehandledning på modersmålet urdu men som inte ges sådant stöd. Att huvudmannen numera har annonserat efter en studiehandledare på modersmålet urdu föranleder inte någon annan bedömning eftersom eleverna fortsatt inte ges studiehandledning på modersmålet som de är i behov av och har rätt till.

Elevers rätt till studiehandledning på modersmålet kan ha olika rättslig grund. Nyanlända elever som mottagits inom skolväsendet i högstadiet presumeras vara i behov av studiehandledning på modersmålet och ska ges

detta om det inte är uppenbart obehövt. För andra elever med ett annat modersmål än svenska ska studiehandledning på modersmålet ges om eleven behöver det.

För den enskilde eleven kan studiehandledning på modersmålet göra det möjligt för eleven att nå de betygskriterier som minst ska uppfyllas i ett eller flera ämnen även om eleven inte klarar att följa undervisningen på svenska. Att alla elever i behov av studiehandledning på modersmålet inte erbjuds detta innebär att alla elever inte ges samma möjlighet att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Lindesbergs kommuns verksamhet vid Fröviskolan 7–9 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller studiehandledning på modersmålet. Det finns därför skäl att förelägga Lindesbergs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Avstående från ingripande

Mottagande och undervisning av nyanlända elever

Skolinspektionens tidigare beslut

I beslutet den 11 november 2025 konstaterade Skolinspektionen att det fanns brister avseende att upprätta individuella studieplaner för de nyanlända elever som tagits emot inom skolväsendet i högstadiet. Det framkom att det på skolan fanns två nyanlända elever som tagits emot inom skolväsendet i högstadiet men att inga individuella studieplaner hade upprättats för eleverna.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Individuella studieplaner

Huvudmannen har till sin redovisning bifogat en förteckning över totalt nio nyanlända elever, varav tre har tagits emot inom skolväsendet i högstadiet.⁹ Skolinspektionen har tagit del av de individuella studieplaner som upprättats för dessa tre elever. För samtliga elever framgår bland annat

⁹ Skolinspektionen har i detta ärende begränsat tillsynen till att enbart omfatta de tre nyanlända elever som tagits emot inom skolväsendet i högstadiet.

elevens namn, datum för när Skolverkets kartläggningsmaterial för bedömning av nyanlända elevers kunskaper steg 1 och 2 har genomförts samt elevernas tidigare skolbakgrund.

Av den individuella studieplanen för en elev, som tagits emot inom skolväsendet i december 2025, framgår att inga mål med studierna finns angivet. I intervju med lärare, där bland annat försteläraren som ansvarar för undervisningen i svenska som andraspråk (SVA) deltog, uppges att anledningen till att elevens mål med studierna inte framgår är att skolans studie- och yrkesvägledare inte hunnit ha ett möte med eleven.

Bedömningen av en nyanländ elevs kunskaper beaktas i undervisningen

Av de individuella studieplaner för två av de nyanlända eleverna, som tagits emot inom skolväsendet i november 2023 respektive maj 2024, framgår att elevernas mål med studierna är att påbörja introduktionsprogrammet yrkesintroduktion. Vidare framgår av de individuella studieplanerna att eleverna fram till och med läsåret 2024/25 fick visst språkligt stöd i klass i några specifika ämnen och att eleverna fick undervisning i svenska som andraspråk i mindre grupp. För en av eleverna framgår att eleven fick extra anpassningar i form av stöd i att läsa och skriva under större delen av läsåret 2024/25. Av studieplanerna framgår vidare att eleverna under innevarande läsår följt klassschemat och inte haft några stödåtgärder: varken anpassad timplan, prioriterad timplan, förberedelseklass, extra anpassningar eller särskilt stöd. I båda studieplanerna anges även att eleverna hade möten med studie- och yrkesvägledare om yrkesvalet i januari 2026 och under rubriken Kortfattad plan för hur elevens mål ska nås anges "fokusera på praktiska ämnen, som ej läses på gymnasiet". Intervjuade lärare uppger att anledningen till att inget nationellt program är angivet som mål i studieplanerna är att introduktionsprogrammet yrkesintroduktion är ett mer realistiskt mål för eleverna eftersom de inte ges förutsättningar att kunna nå behörighet till ett nationellt program. Anledningen är bland annat att eleverna läser samtliga ämnen i ordinarie klass utan att få någon studiehandledning på modersmålet. Enligt lärare har dessa två elever inte getts förutsättningar att utveckla tillräckliga kunskaper i svenska för att kunna tillgodogöra sig undervisningen. En av eleverna uppges förstå vissa instruktioner på svenska, men kan inte läsa text på svenska, och den andra elevens svenskkunskaper är så begränsade att hen inte förstår lärares instruktioner. Lärarna uppger att Skolverkets kartläggningsmaterial för bedömning av nyanlända elevers kunskaper steg 1 och 2 har gjorts för eleverna och att det visade på behov av förberedelseklass för båda eleverna, men att sådant stöd inte finns att tillgå på skolan. Eleverna har betyget F i nästan alla ämnen. Lärarna har inte heller anmält eleverna för utredning av särskilt stöd, eftersom de fått beskedet att de ska avvakta och att gymnasieskolan sedan får ta över. Elevhälsan uppger att de inte på något sätt varit involverade i arbetet med

dessa elever. Av intervju med rektorn framgår att rektorn saknar kännedom om huruvida elevernas stödbehov har utretts. Enligt representanter för huvudmannen är det försteläraren som har ett specifikt uppdrag att arbeta med dessa elever och ge stöd till dem, inte bara i ämnet svenska som andraspråk utan även i andra ämnen.

Rättslig reglering

Individuella studieplaner

Av skollagen framgår att det för en nyanländ elev som har tagits emot inom skolväsendet i högstadiet i grundskolan och vars kunskaper har bedömts enligt 3 kap. 12 c §, ska upprättas en individuell studieplan senast inom två månader från mottagandet. Studieplanen ska vara långsiktig och beskriva hur eleven ska uppnå behörighet till gymnasieskolans nationella program utifrån elevens mål. Den ska innehålla uppgifter om utbildningens huvudsakliga innehåll och planerade stödåtgärder. Studieplanen ska revideras löpande utifrån de bedömningar som görs av elevens ämneskunskaper. (3 kap. 12 g § skollagen)

Av förarbetena framgår att om det bedöms att eleven kan uppnå behörighet till gymnasieskolans nationella program inom den tid som finns i grundskolan så ska studieplanen utgå från det. Eftersom tiden i grundskolan inte alltid är tillräcklig för en elev att uppnå behörighet till gymnasieskolans nationella program kan dock en individuell studieplan i vissa fall också innehålla en planering för tänkbara vägar inom gymnasieskolans introduktionsprogram, dock med målet att uppnå behörighet till ett nationellt program. Med ordet "långsiktig" avses således att målet för planen kan uppnås inom skolformen eller därefter. (prop. 2017/18:194, s. 45)

Bedömningen av en nyanländ elevs kunskaper beaktas i undervisningen

Av skollagen framgår att en nyanländ elevs kunskaper ska bedömas om en sådan bedömning inte är uppenbart onödig. Rektorn ansvarar för att bedömningar görs enligt första och andra styckena (3 kap. 12 c § 1 och 3 stycket skollagen).

Av skollagen framgår vidare att resultatet av en bedömning enligt 12 c § ska beaktas vid beslut enligt 12 e och h §§, upprättande av individuell studieplan enligt 12 g § och bedömning av behov av studiehandledning på modersmålet enligt 12 i § samt vid övrig planering av undervisningen och vid fördelning av undervisningstiden (3 kap. 12 d § andra stycket skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Individuella studieplaner

Skolinspektionen bedömer att skolenheten numera visserligen har upprättat individuella studieplaner för de nyanlända elever som har tagits emot inom skolväsendet i högstadiet. Skolinspektionen bedömer dock att en av de tre individuella studieplanerna inte uppfyller författningarnas krav avseende att den ska innehålla en beskrivning av hur eleven ska uppnå behörighet till gymnasieskolans nationella program utifrån elevens mål. Huvudmannen kan därmed inte anses ha följt Skolinspektionens föreläggande från den 11 november 2025 fullt ut.¹⁰

Bedömningen av en nyanländ elevs kunskaper beaktas i undervisningen

Därutöver bedömer Skolinspektionen att det finns brister vad gäller att beakta bedömningen av nyanlända elevers kunskaper i planeringen och genomförandet av undervisningen. Tillsynen visar att skolenheten för två av de nyanlända elever som mottagits inom skolväsendet i högstadiet inte har beaktat den bedömning som gjorts av elevernas kunskaper i undervisningen: eleverna har i Skolverkets kartläggningsmaterial bland annat bedömts ha behov av förberedelseklass, men ett sådant stödbehov har inte tillgodosetts på grund av att det inte finns att tillgå på skolan. Vidare har lärare bedömt att eleverna är i behov av studiehundledning på modersmålet, men ett sådant stödbehov har heller inte tillgodosetts. Under innevarande läsår ges eleverna inte några stödinsatser alls och ska läsa enligt ordinarie klassschema, trots att lärare på skolan bedömt att eleverna som numera går i årskurs 9 inte har getts förutsättningar att utveckla tillräckliga kunskaper i svenska för att kunna tillgodogöra sig undervisningen.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3). Lindesbergs kommuns verksamhet vid Fröviskolan 7–9 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller mottagande och undervisning av nyanlända elever.

Skolinspektionen bedömer att det finns särskilda skäl att avstå från att ingripa. Denna bedömning görs mot bakgrund av följande. Såvitt avser den individuella studieplan som saknar angivna mål med studierna förutsätter Skolinspektionen att huvudmannen vidtar de åtgärder som krävs för att avhjälpa bristen. Avseende de två nyanlända elever där Fröviskolan 7–9

¹⁰ P. 7 i föreläggandet inom området Individuella studieplaner för nyanlända elever.

brustit i att beakta bedömningen av elevernas kunskaper bedömer Skolinspektionen att ett föreläggande inte är ändamålsenligt eftersom eleverna avslutar sina studier vid Fröviskolan 7–9 vid terminens slut. Vid en samlad bedömning bedömer Skolinspektionen därför att det finns särskilda skäl att avstå från att ingripa inom denna del.

X Niklas Sjölen

Beslutsfattare

Signerat av: Niklas Sjölen

X Victoria Eriksson

Föredragande

Signerat av: Victoria Eriksson

I ärendets slutliga handläggning har även enhetschef Sofia Lindstrand, regionjurist Stina Nilsson och utredaren Hans-Göran Arvidsson medverkat.

Bilaga: Hur ni överklagar

Om ni anser att beslutet om föreläggande vid vite är felaktigt kan ni överklaga det genom att skriva till förvaltningsrätten. Ställ överklagandet till Förvaltningsrätten i Stockholm, men skicka det till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping, eller till skolinspektionen@skolinspektionen.se.

Ange följande i överklagandet:

- Namn, personnummer eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer.
- Vilket beslut ni överklagar och ärendets diarienummer.
- Vilken ändring ni vill ha och varför ni anser att beslutet ska ändras.

Om ni anlitar ett ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress och telefonnummer anges.

Överklagandet ska ha kommit in till Skolinspektion inom tre veckor från den dag ni har fått del av beslutet. Om ni företräder det allmänna, till exempel en kommun, ska överklagandet i stället ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid kommer Skolinspektion att pröva om beslutet ska ändras och sedan skicka överklagandet, handlingarna i det överklagade ärendet och eventuellt nytt beslut till Förvaltningsrätten i Stockholm.